

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zmiany w ustawach ważnych dla ngo

Wysokie Mazowieckie

9 grudnia 2016

Ustawa o rachunkowości

- obowiązuje od 1.01.2016 roku.
- Nowe przepisy wyróżniają cztery możliwości prowadzenia księgowości - cztery typy jednostek.

- Księgowość wg pełnych zasad ustawy o rachunkowości – bez uproszczeń
- Jednostka mała - **NOWOŚĆ!** (jeśli nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: 17 mln zł obrotu; 34 mln zł przychodów ze sprzedaży; 50 osób zatrudnionych)
- Jednostka mikro (1,5 mln zł sumy aktywów bilansu, 3 mln zł przychodów; 10 osób zatrudnionych)
- Jednostka prowadząca uproszoną ewidencję przychodów i kosztów - **NOWOŚĆ!** (uproszona ewidencja przychodów i kosztów; brak obowiązku rocznego sprawozdania finansowego i polityki rachunkowości).

UWAGA:

- nie ma miejsca na księgowy opis prowadzonych przez organizację projektów (księgowe wyodrębnienie projektów jest w wielu sytuacjach obowiązkowe).

- do wewnętrznej decyzji organizacji pozostaje czy i w jaki sposób będzie prowadzić ewidencję kasy, zaliczek, rozrachunków, funduszu statutowego (po to by nie utracić kontroli finansowej nad stanem gotówki w organizacji).

Nowelizacja Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

REGRANTING

- regulacje dotyczące zlecenia zadań z wykorzystaniem formy tzw. *regrantingu*
- ustawa wprowadza pojęcie:
  - projektu,
  - operatora projektu
  - realizatora projektu

NOWE SFERY POŻYTKU

- 1b) udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa
- **5a) działalność na rzecz integracji cudzoziemców;**
- 6) ochrona i promocja zdrowia, w tym **działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618, 788 i 905);**
- 15) **działalność na rzecz dzieci i młodzieży**, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży;
- **22a) udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;**
- 29a) działalność na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa
- 32a) rewitalizacja

INFORMACJA PUBLICZNA

- organizacje pozarządowe (+ art.3ust.3) wykonujące zadania publiczne lub dysponujące majątkiem publicznym są obowiązane udostępniać informacje publiczne w co najmniej 1 z 3 wskazanych sposobów:
  - na własnej stronie internetowej,
  - w Biuletynie Informacji Publicznej na zasadach, o których mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej lub
  - **na wniosek**

PROGRAMY WSPÓŁPRACY

- odmienne uregulowanie zakresu przedmiotowego rocznego i wieloletniego
- przesunięto sprawozdanie na 31 maja (z 30 kwietnia)
- opinia RDPP o projekcie rocznego lub wieloletniego programu współpracy jako załącznik do organu stanowiącego

DZIAŁALNOŚĆ ODPLATNA

- *Przywrócono sprzedaż przedmiotów darowizny do zakresu przedmiotowego działalności odpłatnej pożytku publicznego*

Podzlecenie zadań art. 16

- Zadanie publiczne nie może być realizowane przez podmiot niebędący stroną umowy, o której mowa w ust. 1, chyba że umowa ta zezwala na wykonanie określonej części zadania przez taki podmiot.

KONTROLA ZADAŃ PUBLICZNYCH

- *Art. 17. Organ administracji publicznej zlecający zadanie publiczne dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania* konieczność dokonania kontroli wszystkich umów zawartych na realizację zadań publicznych –

art. 17 Organ administracji publicznej może dokonywać bieżącej oceny realizacji zadania lub dokonać kontroli zrealizowanego już zadania.

NOWE WZORY OFERT

- minister do spraw zabezpieczenia społecznego wydał rozporządzenie określające nowe wzory ofert, umów i sprawozdań

RADY POŻYTKU

- Tak jak w przypadku Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego ustawa przewiduje obligatoryjny obowiązek tworzenia Powiatowej lub Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Różnica polega na tym, że wymaga się wniosku co najmniej 5 organizacji pozarządowych

RADY POŻYTKU

- kadencja Rady Powiatowej oraz Rady Gminnej trwa 3 lata
- wprowadzono zapis regulujący kwestię odwoływania członka Rady Powiatowej lub Rady Gminnej przed upływem kadencji

1 %

- sankcje za pośrednictwo w zbieraniu i przekazywaniu 1% podatku dla organizacji pożytku publicznego, które w danym roku nie znalazły się na liście OPP uprawnionych do otrzymywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych;
- utworzenie Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, który ma być zasilany m.in. niewykorzystanymi (np. z powodu utraty statusu OPP) lub nieprawidłowo wydatkowanymi przez OPP środkami z 1%;

1 %

- informowanie o wykorzystaniu środków z 1% na promocję OPP;
- informowanie o możliwości (lub braku możliwości) wyboru organizacji pożytku publicznego w programach komputerowych do rozliczania podatku dochodowego od osób fizycznych;

Nowelizacja ustawy Prawo o stowarzyszeniach

- 19 listopada 2015 r. w Dzienniku Ustaw opublikowano ustawę o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw.
- Najważniejsze przepisy zaczną obowiązywać 20 maja 2016 r.

1 stycznia 2017 r.

- Wchodzi w życie art. 1 pkt 22, art. 3, art. 4 pkt 3 oraz art. 5 pkt 1. Jest to grupa przepisów wprowadzających procedurę przekształcenia się stowarzyszenia zwykłego w stowarzyszenie rejestrowe

Ułatwienia przy rejestracji stowarzyszenia rejestrowego

- Art. 9. Osoby w liczbie co najmniej siedmiu, zamierzające założyć stowarzyszenie, uchwalają statut stowarzyszenia oraz wybierają komitet założycielski albo władze stowarzyszenia.

Mniej nadzoru starosty

Art. 16.

- 1. Sąd rejestrowy wydaje postanowienie o wpisie stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą.
- 2. Sąd rejestrowy przed wydaniem postanowienia o wpisie, jeżeli uzna za niezbędne dokonanie dodatkowych ustaleń, wyznacza w tym celu posiedzenie wyjaśniające.
- 3. Sąd rejestrowy oddala wniosek o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w przepisach prawa.
- 4. O wpisie stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego sąd zawiadamia właściwy organ nadzorujący, przesyłając mu jednocześnie odpis postanowienia o wpisie, statut stowarzyszenia, listę założycieli i podjęte uchwały.
- 5. O wykreśleniu stowarzyszenia z Krajowego Rejestru Sądowego sąd zawiadamia właściwy organ nadzorujący, przesyłając mu odpis postanowienia o wykreśleniu.

Zmiany statutów - również bez udziału starosty

- Przepisy dotyczące postępowania podczas rejestracji, mają zastosowanie również w przypadku zgłaszania do sądu rejestrowego zmian w statucie stowarzyszenia.
- Zgłaszane sądowi zmiany w statutach również nie będą podlegały jego kontroli. Podobnie jak w przypadku rejestracji, sąd wyśle do nadzoru informację o dokonanej zmianie.

Nadzór nad działającym stowarzyszeniem

- (STARY NADZÓR)** Art. 25. Organ nadzorujący ma prawo:
- 1) żądać dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia, w wyznaczonym terminie, odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów);
  - 2) (uchylony)
  - 3) żądać od władz stowarzyszenia niezbędnych wyjaśnień.

(NOWY NADZÓR)

- Art. 25. 1. Organ nadzorujący sprawuje nadzór nad działalnością stowarzyszeń **wyłącznie** w zakresie zgodności ich działania z przepisami prawa i postanowieniami statutu.
2. Organ nadzorujący ma prawo w wyznaczonym terminie żądać:
- 1) dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów),
  - 2) niezbędnych wyjaśnień od władz stowarzyszenia.
3. Organ nadzorujący jest **obowiązany wskazać uzasadnienie** żądań, o których mowa w ust. 2.”;

Art. 31

1. Sąd wydaje postanowienie o rozwiązaniu stowarzyszenia na wniosek organu nadzorującego, w przypadku gdy:

- liczba członków stowarzyszenia jest mniejsza niż liczba członków wymaganych do jego założenia,
- stowarzyszenie nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy.

2. Sąd wydaje postanowienie o rozwiązaniu stowarzyszenia na wniosek kuratora, jeżeli pomimo podejmowanych przez kuratora czynności, nie wybrano władz stowarzyszenia i nie ma warunków do ich wyłonienia, w okresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”; 16)

Nowe stowarzyszenia zwykłe

- Nowelizacja nadaje stowarzyszeniom zwykłym tzw. ułomną osobowość prawną.
- Nadal wystarczą trzy osoby do założenia takiego stowarzyszenia.
- Powstanie ewidencja stowarzyszeń zwykłych. Prowadzona będzie przez starostwa według jednolitego wzoru.
- Stowarzyszenia zwykłe będą mogły "we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane".

Nowe zwyczaję mogą:

- korzystać z dotacji (czyli np. do udziału w konkursach ogłaszanych przez samorząd gminy).
- finansować działalność ze środków z darowizn, spadków, zapisów, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz ofiarności publicznej
- zarejestrować status organizacji pożytku publicznego i zbierać 1 proc.

Co mogą zrobić stare stowarzyszenia zwykłe

- dostosować swoje regulaminy i zasady działania do nowych przepisów i uzyskać wpis do nowej ewidencji prowadzonej przez starostę - uzyskają ułomną osobowość prawną – czyli staną się stowarzyszeniami zwykłymi w rozumieniu nowych przepisów. Czas na zastanowienie się i wpis do ewidencji do 20 maja 2018r. Dopóki nie dokonają wpisu, działają na podstawie starych zasad.
- nie dostosowywać regulaminów i nie uzyskiwać wpisu. Stowarzyszenie zwykłe, które w wyznaczonym terminie nie uzyska wpisu do ewidencji, zostanie **rozwiązane z mocy prawa**. Nie będzie się liczyło ani to, że stowarzyszenie prętnie działa, ani to, że założono je np. 20 lat temu. Ustawa wyraża się jasno: brak wpisu równa się rozwiązaniu z mocy prawa.

Zarządzanie wynagradzane

- Jednym z celów nowelizacji było rozwiązanie wątpliwości, co do możliwości wynagradzania osób pracujących w stowarzyszeniach, również tych, które są członkami organizacji i zasiadają w ich władzach. Nowelizacja wskazuje więc wyraźnie, że **możliwe jest wynagradzanie członków zarządu** "za czynności związane z pełnioną funkcją". Nie chodzi tu o wynagradzanie samego faktu "bycia członkiem zarządu", ale o opłacanie konkretnej, często wymagającej dużych kompetencji i zaangażowania pracy, świadczonej na rzecz stowarzyszenia.

Możliwość otrzymywania przez członków zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją.

"W umowach między stowarzyszeniem a członkiem zarządu oraz w sporach z nim stowarzyszenie reprezentuje **członek organu kontroli wewnętrznej** wskazany w uchwale tego organu lub **pełnomocnik powołany uchwałą walnego zebrania członków** (zebrania delegatów)."